

REDAKTØREN HAR ORDET

Non-compaction- (manglende modning) kardiomyopati er en tilstand med noe uklare diagnostiske kriterier. Petter Vanke og Brage Høyem Amundsen presenterer en kasuistikk og drøfter diagnostiske utfordringer i dette nummeret av *Hjerteforum*.

De oppfordrer til kritisk bruk av diagnosesetting. Det kan være krevende å skille normalvarianter fra patologi. I store materialer har man ikke klart å påvise noen relasjon mellom økt trabekulering og prognose. De poengterer derfor viktigheten av at videre utredning og tolkning av resultater styres av pasientens historie og symptomer.

Det har vært en betydelig positiv utvikling mht. prognosen for personer med medfødte hjertefeil siden 1970-tallet. I dag overlever nesten alle som blir født med selv komplekse defekter frem til de blir voksne. Gunnar Erikssen og Harald Lindberg har forfattet en oppsummeringsartikkel over den kongenitte hjertekirurgien som ble gjort på Rikshospitalet på pasienter 18 år eller eldre i perioden fra 1971 og frem til 2016. Dette er den første oversikten over hjertekirurgi på voksne pasienter med medfødte hjertefeil i Norge. Totalt var det en klar bedring i overlevelse gjennom observasjonsperioden. Spesielt var det en klar forbedring blant pasienter med komplekse defekter. Et stigende antall voksne med medfødt hjertefeil og en økende andel komplekse feil gjør at antallet reoperasjoner for medfødte hjertefeil har steget og vil fortsette å stige i de kommende år. Den stadige reduksjon i mortalitet kan skyldes flere faktorer, men sentraliseringen av denne

form for kirurgi må kunne sies å spille en avgjørende rolle, kommenterer forfatterne.

Vi publiserer resultatene fra ett års telefonoppfølging etter atrieflimmerablasjon fra Mawahib Al-Azawy og medarbeidere ved Haukeland universitetssjukehus. Det

fokuseres på subjektiv opplevd effekt blant pasientene. De konkluderer med at radiofrekvensablasjon synes å ha god symptomatisk effekt og at pasientene i det store og hele er fornøyde. Det er gode resultater både blant pasienter med paroksysmal og persisterende atrieflimmer. Likevel har nesten halvparten av pasientene ikke økt sin fysiske aktivitet.

Det er dessverre sterke holdepunkt for at vi også i Norge har høy prevalens av misbruk av anabole androgene steroider. Paul Vanberg drøfter dette temaet for våre lesere. Han påpeker at majoriteten av misbrukere i dag ikke er konkurrerende idrettsutøvere, men typisk unge til middelaldrende menn som bruker medikamentene for å øke sitt selvbilde gjennom økt muskelmasse og atletisk utseende. Det foreligger mange publikasjoner som gir holdepunkter for skadelige kardiovaskulære effekter, men det er naturlig nok betydelige utfordringer med å dokumentere og gradere skadevirkningene.

Blant annet stoff presenterer vi nyheter fra organisasjonslivet, interessante referater fra kongresser samt prisforedraget til vinneren av NCS' forskningspris, Sigrun Halvorsen.

God lesning!

Olaf Rødevand

